

Artikel

Met horizontaal toezicht sneller duidelijkheid over aangifte voor uw cliënt

Door: Marcel Kurvers, projectmanager Novak Kwaliteitssysteem

Het afgelopen jaar heeft de Belastingdienst in samenwerking met koepel-, belangen- en beroepsorganisaties uitwerking gegeven aan de uitkomsten van het project de Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht (DHT). Het resultaat van deze samenwerking is vastgelegd in de vernieuwde Leidraad *Horizontaal Toezicht Fiscaal Dienstverleners*. Deze leidraad vervangt per direct de oude versie uit 2016. Veel uitgangspunten zijn gelijk gebleven, maar er zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd.

Uitgangspunten

Horizontaal toezicht Fiscaal Dienstverleners (hierna HT-FD) is bedoeld voor cliënten van fiscaal dienstverleners (zoals accountantskantoren) die de uitgangspunten van horizontaal toezicht onderschrijven. Bij HT-FD steunt de Belastingdienst op de werkzaamheden die door het accountantskantoor voor de cliënt worden uitgevoerd. Het toezicht door de Belastingdienst kan daarop aangepast worden. Het uitgangspunt bij HT-FD is dat het accountantskantoor namens de cliënt een convenantaangifte indient. De basis hiervoor ligt in de houding en het gedrag (vertrouwen, begrip en transparantie) van zowel de cliënt als het kantoor en het gehanteerde kwaliteitssysteem door het kantoor. Daarnaast worden relevante fiscale standpunten die tot verschil van inzicht kunnen leiden door het kantoor met de Belastingdienst afgestemd voordat de aangifte wordt ingediend (vooroverleg).

De kwaliteit van de aangiften wordt op deze manier vooraf geborgd. De Belastingdienst kan vervolgens snel zekerheid bieden over de hoogte van de aanslag. Toezicht op de afspraken in het convenant en de kwaliteit van de convenantaangiften krijgt vorm door middel van het inrichten van de leercirkel. De wederzijdse ervaringen worden jaarlijks besproken door het accountantskantoor en de Belastingdienst. Het toezicht van de Belastingdienst wordt aangepast en vertaalt zich in monitoring en een steekproefsgewijze controle van aangiften.

Voordelen

Horizontaal toezicht pakt wat betreft de uiteindelijke belastingheffing niet gunstiger of ongunstiger uit dan andere vormen van toezicht. Toch heeft horizontaal toezicht zo diverse voordelen voor zowel het accountantskantoor als de cliënt:

- één aanspreekpunt bij de Belastingdienst;
- sneller duidelijkheid over de aangifte;
- snellere verwerking van aanvragen en verzoeken;
- minder toezicht, zoals controles en vragenbrieven.

Doelgroep

Horizontaal toezicht FD richt zich op het mkb- en op middelgrote organisaties en is beschreven in de vernieuwde Leidraad Horizontaal Fiscaal Dienstverleners zoals [hier](#) opgenomen op de website van de Belastingdienst. Het accountantskantoor kiest de cliënten die geschikt zijn voor deelname. Daarbij wordt gestreefd naar een aanmeldpercentage van minimaal 30% van het klantenbestand, zo blijkt uit de vernieuwde leidraad. Deelname aan HT - FD omvat niet alleen het tijdig en juist indienen van een convenantaangifte, maar heeft ook betrekking op het proces van het tijdig en volledig betalen van belastingsschulden. De cliënt moet uiteraard wel instemmen met deelname aan HT-FD.

Vertrouwen, begrip en transparantie

Horizontaal toezicht FD is gebaseerd op gerechtvaardigd vertrouwen tussen enerzijds het accountantskantoor en de cliënt en anderzijds de Belastingdienst. Er is een duidelijke verdeling van de verantwoordelijkheden. Bij horizontaal toezicht verschuift op basis van de samenwerking zoals beoogd onder HT-FD het toezicht van controle achteraf naar meer afstemming vooraf. Hierbij vormen onderling vertrouwen, wederzijds begrip en wederzijdse transparantie de basis van de samenwerking.

Vertrouwen

Vertrouwen is nodig omdat er sprake is van ongelijkheid in kennis of informatie tussen het accountantskantoor, de cliënt en de Belastingdienst. Vertrouwen is gerechtvaardigd als het is gebaseerd op wederzijdse kennis over werkwijze en processen en het daarin nemen van verantwoordelijkheid.

Begrip

Begrip is nodig voor een constructieve samenwerking. Hiervoor is het van belang om zicht te hebben op elkaars standpunten en besef te hebben van de positie en (soms tegengestelde) belangen van de ander.

Transparantie

Transparantie ziet op het geven van openheid van zaken door het accountantskantoor, de cliënt en de Belastingdienst. Het accountantskantoor en de cliënt zijn transparant over relevante fiscale kwesties. De Belastingdienst is in het algemeen transparant over de achtergrond van vragen en over de invulling van het toezicht.

Drie differentiatieniveaus

Binnen HT-FD worden drie niveaus van toezicht onderscheiden: niveau volledigheid, niveau juistheid en niveau fiscaliteit.

Voor de kaders van de niveaus van horizontaal toezicht FD wordt aangesloten bij de controledoelen uit de Controleaanpak Belastingdienst (CAB). Deze zijn:

1. vaststellen of alle transacties verantwoord zijn;
2. vaststellen of de relevante gegevens van de transacties volledig vastgelegd zijn;
3. vaststellen of die gegevens juist en tijdig verantwoord zijn;
4. vaststellen of de schattingsposten juist zijn;
5. vaststellen of specifieke fiscale wet- en regelgeving juist is toegepast in de fiscale aangifte.

Niveau volledigheid

Bij het niveau volledigheid dekken de werkzaamheden voor de cliënt de controledoelen 1 tot en met 5 af. Hierbij heeft het accountantskantoor voldoende zicht op de volledige verantwoording van de transacties. Zo is er onder andere zicht op de volledigheid van de opbrengstverantwoording. Verder zijn de transacties juist en tijdig in de administratie en de aangiften verwerkt. Bovendien zijn de juiste fiscale grondslagen en waarderingen toegepast. In deze situatie wordt door de Belastingdienst gesteund op de werkzaamheden van het accountantskantoor kantoor. De Belastingdienst volstaat in principe met een steekproefsgewijze controle van de aangiften.

Niveau juistheid

Bij het niveau juistheid dekken de werkzaamheden voor de cliënt de controledoelen 2 tot en met 5 af. Het accountantskantoor heeft voldoende werkzaamheden verricht, waarmee is afgedekt dat de

transacties op de juiste manier in de administratie en in de aangiften zijn verwerkt en de juiste fiscale grondslagen en waarderingen zijn toegepast. Er is echter beperkt zicht op de volledigheid van de transacties in de administratie. Voor wat betreft het toezicht vanuit de Belastingdienst betekent dit dat de deelnemende cliënt naast de steekproefsgewijs geselecteerde controles kan worden betrokken bij landelijke acties voor zover deze acties zien op aspecten die normaal gesproken buiten de scope van de werkzaamheden van het accountantskantoor vallen. Dit zijn over het algemeen volledigheidaspecten.

Niveau fiscaliteit

Bij het niveau fiscaliteit dekken de werkzaamheden voor de cliënt alleen de controledoelen 4 en 5 af. Bij dit niveau worden de juiste fiscale grondslagen en waarderingen toegepast. De fiscale duiding van de cijfers is daarmee juist. Het kantoor heeft echter beperkt zicht op de kwaliteit van de aangeleverde cijfers. Vanuit vaktechnische kwaliteitseisen vinden er wel enkele checks and balances op die cijfers plaats, zoals cijferbeoordeling. Naast de steekproefsgewijs geselecteerde controles en landelijke acties kunnen cliënten die zijn ingedeeld in dit niveau worden betrokken bij centraal geselecteerde risicogerichte boekenonderzoeken. Omdat het accountantskantoor geen of beperkt zicht heeft op de juistheid en volledigheid van de onderliggende cijfers, dekt de Belastingdienst dit risico af door hier nog boekenonderzoeken in te stellen.

Koepelorganisatie

Novak heeft als koepelorganisatie een koepelconvenant met de Belastingdienst afgesloten in het kader van HT - FD. Bij Novak aangesloten accountantskantoren kunnen onder dit convenant deelnemen aan horizontaal toezicht. Het convenant wordt afgesloten voor een periode van 5 jaar. Voor het aangaan van een koepelconvenant neemt de Belastingdienst kennis van het kwaliteitsstelsel van de koepelorganisatie. Onder kwaliteitsstelsel verstaat de Belastingdienst zaken als bijvoorbeeld een kwaliteitssysteem, werkprogramma's, permanente educatie, het uitvoeren van reviews etc. Bij Novak is het kwaliteitsstelsel voor de uitvoering van fiscale opdrachten (al dan niet vallende onder horizontaal toezicht) ondergebracht in de module Fiscale opdrachten van het Novak Kwaliteitssysteem en behelst het volledige traject van opdracht aanvaarding en -continuatie, tot en met de planning, uitvoering en dossiervorming met betrekking tot fiscale opdrachten. Hierbij wordt in grote mate gesteund op eerder uitgevoerde werkzaamheden in het kader van administratieve dienstverlening en/of het samenstellen van de jaarrekening.

Periodiek vindt afstemming plaats tussen Novak en Belastingdienst in het kader van monitoring en evaluatie van het koepelconvenant. Ook wordt door de Belastingdienst vastgesteld of de kwaliteitswaarborgen nog voldoende ondersteuning bieden. Hierbij worden diverse stukken ingezien zoals het Novak Kwaliteitssysteem (specifiek de module Fiscale opdrachten) inclusief de hierin opgenomen werkprogramma's, checklists en overige documenten. Onderdeel van dit onderzoek zijn interviews met de verantwoordelijke(n) voor het horizontaal toezicht en voor de reviews van het kwaliteitssysteem bij accountantskantoren die vallen onder het koepelconvenant. Deze review vindt minimaal een keer in de vijf jaar plaats.

Meer weten over wat horizontaal toezicht voor u en uw klanten kan betekenen? Neem contact op met Novak DIRECT via 085-0220150 of via www.novak.nl/novakdirect.